tetel eneſe üle wõimuſt wõtta — ſuru nad maha, Priido, ega ſee hea ei ole, kui wiha ja waen inimeſe ſüdames aſet wõtawad, ma ütlen ſulle ſeda weel kord. „Minu päralt on kättemaksmine. Mina tahan kätte maksta, ütleb Issand“ — eks ſa loe nõnda piibliſt!“

„Ja, ſilm ſilma eeſt, hammas hamba eeſt,“ ſeiſab ka piiblis. Ehk arwad ſa, naene, et mina ſeda peakelmi weel pean õnnistama, kes mind minu päranduſeſt ja majaſt wälja ajab? Mine woodisſe, naene, ja jäta mind minu wiha kätte.“ — Nende ſõnadega lükkas talupoeg oma naeſe kambrisſe ja pani ukſe tagant kinni, astus akna juure ja wahtis wälja õue. Kui wiha oli üle läinud, tuliwad temale pehmemad ja paremad mõtted päha. Ta mõtles oma nooreea peale, kuidas ta lapſepõlwes oma nelja õe keskel, truu wanemate kaitſmiſe al üles kaswas. Mõnigi raske tund eluſt tuli temale meele: wiljaäpardus, loomade katk — aga maja ja õuu jäiwad ikka weel puutumata. Kokku hoides wõis ikka weel elada. Siis ſuriwad wanemad, õed läkſiwad mehele, neile pidi nende oſa wälja malſetama. Priido pidi ühe ſumma teiſe järele wõlgu wõtma. Ta oleks wõinud omale rikka naeſe wõtta ja aſi oleks korras olnud, aga ta armastas waeſtlaſt Justinat, ſelle koſis ta eneſele, lootes, et tubli naeſe kaasaitamiſel ehk jõuab läbi lüüa, kuid asjata oli kõik tema lootus! Kõige wanem laps oli nõrk taimekene: kahe aasta jooksul, mis laps elas, ei lahkunud arſt palju majaſt, ja ka aptegirehkнung tahtis maksta. Kolmanda lapſe ſündimiſe järele oli Justine kaua raskeste haige ja mitu wiljaäparduſt järgimööda tuli weel juure. Seda kõik oleks tema omà uſinduſega ja kokkuhoidliku elamiſega jõuudnud ära kannatada ja ei oleks weel kinni jäänud, kui mitte tige naaber oma wale lahkuſega Priido Eppler'ile oma abi ei oleks kaela ajanud. Liig hilja märkas Priido, misſuguſed mõtted tigedal ja kelmil naabril tema maja kohta oliwad. Tema oli juba ammu kadeda ſilmaga Priido päranduſt wahtinud ja ſoowis ſeda omale, ſeſt et ſee tema krundi kõrwal oli ja temale wäga ſündis. Selleſt ſai Priido alles ſiis aru, kui tema päranduſeſt ja waranduſeſt midagi enam tema oma ei olnud. Ja nüüd alles näitas ennaſt lahke naaber teiſeſt küljeſt; ta nõuudis halastama kõik tagaſi, mis tema Priidole oli laenanud. Priido Eppler pidi kõige armſamad tütid ohwerdama ja homme enne walget oma perega majaſt lahkuma ja ülgi-

dal olewaſſe mõiſaſſe päiwiliſeks minema. Tema wõis weel Jumalat tänada, et ta mitte kohata ei jäänud ja omale auuſa tööga tohtis leiba teenida. Kui keegi aastate kaupa peremees olnud ja korraga teiſt peab teenima ja

Liiwimaa kindralſuperintendent Guſtav Oehrn.

ſeda weel kelmi naabri päraſt, — oh Jumal! Wiha ajas kõik paremad tundmuſed ſüdameſt, ja Eppler näitas jälle ruſikat naabri maja poole. Siis istus ta maha tooli peale ja katſus, pea käe peale toetatud, natuke puhata. Ta oli hirmſaste wäſinud, asjata katſus ta tukkuda. Tema kargas äkiſelt üles ja läks õue, kus kõikſugu põlluriistad